

Posudek na disertační práci

JUDr. Ing. Jitky Soukupové-Ivančikové

**Rozhodnutí Světové obchodní organizace: otázky interpretace a vlivu na praxi
mezinárodního obchodu**

Autorka si zvolila téma práce, které přes svoji aktuálnost, není, zejména v tuzemské literatuře, dostatečně zpracované. Již to je přínosem práce, který zvyšuje práce se zahraniční literaturou a judikaturou.

Cíl práce, i když není explicitně vyjádřen, je z úvodu zřejmý – charakterizovat rozhodovací činnost Světové obchodní organizace (dále WTO) a analyzovat přijímaná rozhodnutí jak z hlediska rozhodovací pravomoci WTO, tak z hlediska aplikovaných principů a metod. V této souvislosti si doktorandka v jistém smyslu protičečí, když na str. 2 uvádí, že „předmětem práce není principy podrobně analyzovat a kategorizovat“, a přitom celá třetí kapitola a zčásti i kapitola pátá jsou principům věnovány.

Práci autorka rozdělila na část teoretickou a část praktickou. Teoretickou část zahajuje kapitola věnovaná vývoji systému řešení sporů v letech 1947 – 1995. Za sporný lze považovat název bodu 1.1 „Metody řešení sporů v rámci WTO“, neboť v něm autorka uvádí přehled způsobů řešení sporů, nikoli jeho metody. Otázkou je, zda lze odvolací řízení – bod VIII - považovat za způsob řízení. Domnívám se, že by bylo vhodnější uvádět je jako součást řízení panelového, je-li dále v práci zdůrazněna, jako výraz jedinečnosti, dvoustupňovitost řešení sporů „DSB“.

Kapitola druhá je věnována hmotnému právu WTO a procesním pravidlům „DSB“. Spojení hmotněprávní a procesněprávní problematiky do jedné kapitoly není podle mého názoru nejvhodnější. Přehled a charakteristiku dohod tvořících hmotné právo WTO mohla autorka uvést podrobnějším vysvětlením „pilířového“ systému. Přehlednosti výkladu by podle mého názoru přispělo nahrazení zkratk v textu charakterizujícím jednotlivé dohody uvedením jejich celého názvu.

Z hlediska nejen názvu, ale i obsahu považuji za velmi sporný bod 2.1.2 „Mezinárodní právo jako součást WTO práva“. Přes rozvoj a prohlubování právní úpravy spadající do působnosti WTO, nelze právo WTO posuzovat jinak než jako „odvětví“ mezinárodního práva (veřejného). Na tom podle mého nemění nic skutečnost, mimo jiné uváděná opakovaně autorkou v práci, že normy „obecného“ mezinárodního práva, včetně zásad a principů, se aplikují při rozhodování „DSB“, pokud smlouvy tvořící základ práva WTO danou otázku neupravují. V bodu 2.1.4 nadpis plně neodpovídá jeho obsahu.

Je samozřejmě „licenci“ autorky jak téma zpracovává, ale považoval bych za logičtější jednak zařazení bodu 2.1.5 do bodu 2.2, jednak předřazení bodů 2.3.1 a 2.3.2 před samotný bod 2.3 věnovaný průběhu řízení. Stejně tak se nabízí otázka zařazení bodu 2.3.6 – „Formy stížností“ až na závěr této kapitoly, když na základě nich je řízení zahajováno.

V kapitole třetí práce se autorka zabývá právními principy uplatňovanými při rozhodování. Považuji za problematické směšování hmotněprávních a procesních principů, navíc je škoda, z hlediska přínosu práce, že rezignovala na jejich systematické uspořádání. Kromě toho je otázkou, zda některé z bodů této kapitoly, zejména 3.2 až 3.6, by z hlediska obsahu neměly být začleněny do předchozí kapitoly.

Kapitola čtvrtá je věnována metodám interpretace.

Praktickou část začíná autorka kapitolou „Konfliktní rozhodnutí panelů/odvolacího orgánu“. Již uvozovací věta této kapitoly usvědčuje autorku z nepřesnosti, neboť obsahem kapitoly je rozbor konfliktu mezi ustanoveními (v bodě 2.1.1.7 autorka mluví o kolizních ustanoveních), nikoli konflikt rozhodnutí. Výrazným kladem této části práce je uvádění příkladů z praxe, které dokreslují jednotlivé druhy konfliktů a jejich řešení, i prezentace vlastních názorů autorky.

Nadpis kapitoly šesté – „Nové dimenze práva WTO“ je vzhledem k obsahu zavádějící. Otázkou je proč u této kapitoly zařadila doktorandka shrnutí, a to jak v bodě 6.2.6, tak v bodě 6.4, zatímco u ostatních kapitol obdobné shrnutí chybí.

Jistou nedůslednost při zpracování práce lze konstatovat i pokud jde o kapitolu sedmou. V nadpise jsou na prvním místě uváděna lidská práva, ochrana životního prostředí na místě druhém, ale text se oběma okruhy zabývá v opačném pořadí.

Závěr práce shrnuje obsah předchozích kapitol. Autorka v něm mohla souhrnně a ještě výrazněji prezentovat své názory a doporučení k odstranění konstatovaných problémů.

Velmi kvalitní obsahovou úroveň práce snižuje formální nejednotnost textu (střídání zkratk a slovního vyjádření např. USA, Spojené státy, Spojené státy americké, EU, ES, Evropská unie, na str. 141 chybí v nadpisu slovo „Kapitola“), velká řada překlepů a gramatických a lexikálních chyb.

Přes výše uvedené připomínky, které mají pokud směřují k obsahu práce v převážné míře diskusní charakter, autorka prokázala schopnost analytické práce s odbornou literaturou i judikaturou, schopnost vyvodit a formulovat závěry a doporučení.

Předložená práce splňuje požadavky kladené na disertační práce a proto ji

d o p o r u č u j i

k obhajobě před příslušnou komisí a po jejím obhájení udělení titulu **Ph.D**

V rámci obhajoby by autorka mohla:

1. Vysvětlit blíže obsahový rozdíl mezi body 5.1 a 5.2 práce
2. Je resp. bude zásada „lex posterior derogat priori“ aplikována na smlouvy přijaté WTO po roce 2009?

